

ISBN: 978-605-7949-47-9

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

Ketebe Yayınları: 135

Eleştirel Bir Giriş

Dizi Editörü

Lütfi Sunar

Kapak

Harun Tan

Editör

Dilara Yabul

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

Düzeltili

Cihan Aldık

1. BASKI

Haziran 2019
İstanbul

ketebe.com

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212.612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Matsis Matbaa Hizmetleri

San. ve Tic. Ltd. Şti

Sertifika No: 40421

Tevfik Bey Mah. Dr. Ali Demir Cad.

No: 51 Sefaköy Küçükçekmece /

İstanbul Tel: 212 624 21 11

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A. Ş.'ne aittir.
İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Adam Smith

- Ahlak Felsefesinden Politik Ekonomiye Bir Filozof -

ABDULLAH MESUD KÜÇÜKKALAY

KETEBE

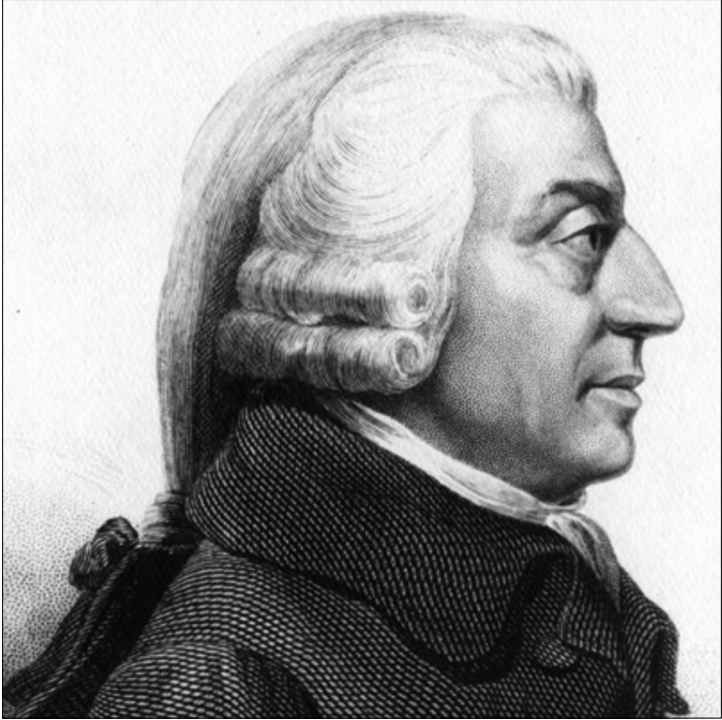
Prof. Dr. Abdullah Mesud Küçükcalay

22.12.1968'de Konya'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini aynı ilde tamamladıktan sonra Marmara Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü'nü 1991 yılında bitirdi. 1994 yılında Selçuk Üniversitesi'nde iktisat yüksek lisansını, 1998 yılında Marmara Üniversitesi İktisat Bölümü İktisat Tarihi Anabilim Dalı'nda doktorasını tamamladı. 1993-1999 yılları arasında Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadî ve İdari Bilimler Fakültesi'nde araştırma görevlisi olarak çalıştı. 1999'da Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde yardımcı doçent, 2003 yılında aynı üniversitede doçent, 2009 yılında profesör oldu. 2006 yılında Erasmus programı kapsamında Çek Cumhuriyeti'nde seminerler verdi. 2012 yılında ABD. Harvard Üniversitesi Center for Middle Eastern Studies'de (CMES) misafir profesör olarak araştırmalar yaptı. 2001 yılında *Milliyet* gazetesinin ekonomi yarışmasında ortak bir çalışma ile Türkiye ikinciliği ödülüne, 2015 yılında ise kaleme aldığı tiyatro eseri ile Aydın Üstüntaş Geleneksel Anadolu Tiyatrosu Yarışması'nda mansiyon ödülüne layık görüldü. Yazarın yurt içinde ve dışında yayımlanmış makaleleri, kitapları, verdiği seminerler, konferanslar ve katıldığı sempozyumlar bulunmaktadır. Yazar halen Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadî ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nde iktisat tarihi ve iktisadî düşünce tarihi öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

İçindekiler

Önsöz	9
Giriş	13
18. Yüzyıla Gelirken Büyük Britanya	25
Bir Ahlak Filozofunun Biyografisi	39
Adam Smith'in Düşünce Kaynakları	67
İki Magnum Opus Bir Sistem: Smith'in Temel Eserleri	81
Adam Smith'de Sosyal ve Ekonomik Sistemin Doğası	109
Adam Smith'in Felsefe, Bilim ve Tarih Anlayışı	111
Ahlaki Duygular ve İnsanın Toplumsal Doğası	126
Bencillik ve Altürizm Karşıtlığında Adam Smith	140
Kişisel ve Toplumsal Çıkar Dikotomisi: Görünmez El	152
İktisadi Kâinata Denge: Liberalizm	171
Milletlerin Zenginliği: Mikro ve Makro Temeller	177
İş Bölümü ve Ekonomik Yapıdaki Rolü	180
Para, Değer, Piyasa ve Doğal Fiyat Üzerine	185
Üretim Faktörleri ve Faktör Gelirleri Üzerine	205

Sermaye Birikimi ve Ekonomik Büyüme	219
Siyasal Ekonomi Sistemleri ve Dış Ticaret Üzerine ..	229
Ekonomik Sistemde Devletin Rolü: Tanrı Devlet.....	245
Sonuç: Adam Smith'in Mirası.....	253
Adam Smith Kronolojisi	265
Kitapta Geçen İsimler	269
Kaynakça	273
Dizin	287

ADAM SMITH
(05 Haziran 1723-17 Temmuz 1790)

Önsöz

Bu çalışmanın hazırlanması esnasında şüphesiz diğer çalışmalarımda olduğu gibi katkı sağlayanlar oldu. İlk katkı yine, bir filozof olan üstat Mehmet Genç'ten geldi. Şan, şöhret, makam ve para gibi getirilere gönlümü kaptırmamam ve ilim yolunda devam etmem için üstadın üzerimdeki titizliğini her daim hissettiğimi ve iç dünyamda savrulmalar yaşadığım esnada sadece bir telefon konuşması ile beni ilk çalışma heyecanıma döndürüp olmam gereken yere gerisin geriye konuşturduğunu ifade etmeliyim. Üstadın, *şöhret, makam ve para kaygısının bulunduğu yerde ilim olmaz, ilim orayı derhâl terk eder* şeklinde takdim ettiği diktatumu, benim için hep bir mihmandar oldu. İnşallah olmaya devam eder. Üstadın bütün çalışmalarım boyunca ruhumun elinden tutarak, onu dizginlediği, ona hassas bir cerrah gibi biçim verdiği ve ruhumu, güzel dünyasına kabul ederek telef olup gitmesine izin vermediği için nasıl teşekkür edebileceğimi tam olarak bilmiyorum.

İkinci teşekkür, bir bilim insanında olması gereken derinlik, tevazu, ciddilik ve edebin nasıl olması gerektiğini ve son derece önemli bilimsel bilgi ve ilkeleri öğrendiğim Prof. Dr. Ahmet Tabakoğlu, Prof. Dr. Sabri Orman ve Prof. Dr. Tevfik